

این متن از سایت دانشنامه حوزوی "ویکی فقه" اخذ شده است. برای آشنایی و استفاده بیشتر به نشانی www.wikifeqh.ir مراجعه فرمایید.

حدیث سابق و لاحق

حدیث سابق و لاحق، از اصطلاحات بکار رفته در **علم حدیث** بوده و به حدیث منقول توسط دو هم‌شاگردی که بین **وفات** آن دو فاصله زیاد باشد، گفته می‌شود.

فهرست مندرجات

- ۱ - توضیح اصطلاح
- ۲ - دیدگاه شهیدثانی
- ۳ - فائده
- ۴ - پانویس
- ۵ - منبع

توضیح اصطلاح

دانشمندان علوم حدیث، حدیث سابق و لاحق را حدیثی می‌دانند که دو راوی در تحمل و اخذ آن از **شیخ** اشتراک داشته باشند که مرگ یکی از آن دو قبل از دیگری باشد برخی نیز گفته که بین وفات دو راوی باید فاصله زیاد باشد.

دیدگاه شهیدثانی

مرحوم **شهید** در این باره می‌نویسد:
 بیشترین فاصله زمانی وفات این دو راوی در زمان ما هشتاد و شش سال است زیرا استاد ما **علی بن عبدالعالی میسی** و **ناصر بن ابراهیم بویهی احسانی** هر دو از ظهیرالدین بن محمد بن حسام روایت می‌کنند در بین وفات این دو هشتاد و شش سال فاصله است زیرا ناصر بن بویهی در سال ۸۵۲ و استاد ما علی بن عبدالعالی در سال ۹۳۸ وفات کرده است.
 یا مثلاً **محمد بن شهاب زهری** و **احمد بن اسماعیل سهمی** هر دو از امام مالک روایت نقل می‌کنند در حالی که زهری در سال ۱۲۴ وفات کرده است و سهمی در سال ۲۵۹ وفات کرده است، بنابراین بین وفات این دو ۱۳۵ سال فاصله است.

فائده

فایده شناخت این نوع **حدیث** این است که احتمال سقوط واسطه را در روایت متاخر از بین می‌برد.
 از این واژه به خبر سابق و لاحق، روایت سابق و لاحق، سابق و لاحق و لاحق و سابق نیز تعبیر می‌شود. [۱] [۲] [۳] [۴] [۵] [۶] [۷] [۸] [۹] [۱۰] [۱۱] [۱۲]

پانویس

۱. ↑ سبحانی، جعفر، اصول الحدیث و احکامه، ص ۸۳.
۲. ↑ شهیدثانی، زین‌الدین، الرعاية فی علم الدراية، ص ۳۶۶.
۳. ↑ علیاری تبریزی، علی بن عبدالله، بهجة الامال، ج ۱، ص ۴۱۶.
۴. ↑ صنعانی، محمد بن اسماعیل، توضیح الافکار، ج ۲، ص ۲۷۸.
۵. ↑ علامه نجفی، سیدضیاءالدین، ضیاء الدراية، ص ۲۶.
۶. ↑ بروجردی، سیدعلی، طرائف المقال، ج ۲، ص ۲۵۲.
۷. ↑ بروجردی، سیدعلی، طرائف المقال، ج ۲، ص ۲۵۴.
۸. ↑ علم الدراية، ص ۱۴۴.
۹. ↑ عبدالله، مامقانی، مستدرکات مقیاس الهدایه، ج ۵، ص ۳۱۶.
۱۰. ↑ مامقانی، عبدالله، مقیاس الهدایه، ج ۱، ص ۳۱۲.
۱۱. ↑ مامقانی، عبدالله، مقیاس الهدایه، ج ۲، ص ۲۱۷.
۱۲. ↑ صدر، سیدحسین، نهاية الدراية، ص ۳۲۶.

منبع

